

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนประถมศึกษา
 ในเขตอำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางกมลลา วัฒนายิ่งเจริญชัย

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุเกศินี สุภีระ)

..... 17 25กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เบญจา มุกตพันธุ์)

.....การ
(รองศาสตราจารย์ สำเร็จ จันทรสุวรรณ)

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณลักษณะส่วนบุคคล คุณลักษณะด้านครอบครัว คุณลักษณะบริโภคนิสัย สภาพแวดล้อมทางสังคม และภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนประถมศึกษา 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนประถมศึกษา 3) ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอดอยหลวง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 396 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย เครื่องชั่งน้ำหนักแบบคานหน่วยวัดเป็นกิโลกรัม เทปโลหะวัดส่วนสูง หน่วยวัดเป็นเซนติเมตร เกณฑ์มาตรฐานน้ำหนักนักเรียนไทยของ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2530 ในรูปโปรแกรมสำเร็จรูป Student Database และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์จำแนกประเภท ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) คุณลักษณะของนักเรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 12 ปี มีความรู้ด้านโภชนาการ สุขภาพดีไม่เจ็บป่วย บิดามารดاجบชั้นประถมศึกษา บิดาประกอบอาชีพรับจ้าง มารดา ประกอบอาชีพเกษตรกร มารดาส่วนใหญ่ไม่ได้ออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน รายได้ต่อ คนต่อเดือน ต่ำกว่า 2,000 บาท มีความเพียงพอของรายได้และผลผลิต เป็นครอบครัว ขนาดกลาง มีสมาชิก 5-7 คน มีการย้ายถิ่นระยะสั้นของบิดาและ/หรือมารดา ด้านบริโภคนิสัย ส่วนใหญ่มีการบริโภคอาหาร ความชอบอาหาร และความเชื่อเกี่ยวกับอาหารที่ถูกหลัก

โภชนาการ รวมทั้งมีการรับประทานอาหารครบ 3 มื้อต่อวัน ได้รับอิทธิพลเกี่ยวกับการรับประทานอาหารที่ถูกต้องจากครอบครัวมากที่สุด รองลงมาคือ ครู เพื่อน และสื่อมวลชนตามลำดับ

สำหรับภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนประถมศึกษา การประเมินโดยใช้เกณฑ์น้ำหนักต่ออายุ มีภาวะโภชนาการปกติร้อยละ 83.8 ภาวะขาดสารอาหารร้อยละ 16.2

2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนประถมศึกษา ทดสอบโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่า ความรู้ด้านโภชนาการ ประวัติความเจ็บป่วย ความเพียงพอของรายได้และผลผลิต การบริโภคอาหาร ความชอบอาหาร ความเชื่อเกี่ยวกับอาหาร จำนวนมื้อที่รับประทานใน 1 วัน และอิทธิพลจากครอบครัว เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนประถมศึกษา ทดสอบโดยการวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบขั้นตอน พบว่า ความชอบอาหาร ความรู้ด้านโภชนาการ ประวัติความเจ็บป่วย ความเพียงพอของรายได้และผลผลิต อิทธิพลจากครอบครัว การบริโภคอาหาร รายได้ต่อเดือนต่อคน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อภาวะโภชนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางสถิติที่ระดับ 0.05

THESIS TITLE : FACTORS EFFECTING NUTRITIONAL STATUS OF PRIMARY
SCHOOL CHILDREN IN AMPHUR PHON, CHANGWAT KHON KAEN

AUTHOR : MRS. KAMMALA WATTANAYINGCHAROENCHAI

THESIS ADVISORY COMMITTEE :

Sukasinee Subhadhira.....Chairman
(Dr. Sukasinee Subhadhira)

B. Muktabhant.....Member
(Assistant Professor Benja Muktabhant)

Samroeng Chantrasuwan.....Member
(Associate Professor Samroeng Chantrasuwan)

ABSTRACT

The objectives of this research were to study 1) personal characteristics of the students in primary schools and those of their families, food habit, social environment and their nutritional status, 2) factors related to nutritional status of the students, and 3) factors effecting nutritional status of the students. The population of this study were the students from primary schools in Amphur Phon, Changwat Khon Kaen. A total of 396 students was randomly selected using multi-stage-sampling. The instruments used were weighing scale, height scale, weight standard for Thai students set by Ministry of Public Health in 1987 (Student Database) and questionnaires. Data analysis was done by using SPSS/PC⁺. The statistical procedures applied were percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation and discriminant analysis by stepwise method.

The research findings were as follows:

1) Students' characteristics : most of target students were girls of 12 years olds. They were healthy and had good knowledge on nutrition. The education of their parents were primary school level. The occupation of their fathers were mostly day-to-day employment, and of their mothers were mostly agriculture without going outside their home places. The per capita monthly income was below 2,000 bahts.

The income and products of most families were adequate. Size of the family was medium (5-7 persons). Most parents had short term migration. As for their food habit, most of them had food consumption, food preference, and food ideology corresponding to nutritional principle, including having three meals a day. It was found that family, teachers, friends and mass media influenced them in aspect of having good habit.

Assessment of the students' nutritional status by weight - for - age indicator showed that 83.8 % of the students had normal nutrition, while 16.2% had malnutrition.

2) Factors related to nutritional status of the primary school students, based on the Pearson's product moment correlation coefficient, were knowledge, history of illness, adequacy of income and products, food consumption, food preference, food ideology, amount of food intake per day, and family influence. These factors were related to nutritional status of the primary school students, with the statistical significance of 0.5.

3) Factors effecting nutritional status of the primary school students, base on the discriminant analysis by stepwise method, were food preference, knowledge, history of illness, family influence, adequacy of income and products, family influence, food consumption, and per capita monthly income.